

NORGES HØYESTERETT

Den 11. oktober 2004 avsa Høyesterett dom i

HR-2004-01695-A, (sak nr. 2004/1078), straffesak, anke,

A (advokat Arne Meltvedt)

mot

Den offentlige påtalemyndighet (statsadvokat Johan Kr. Øydegard)

S T E M M E G I V N I N G :

- (1) Dommer **Bruzelius**: Saken gjelder spørsmålet om å omgjøre – konvertere – en dom på sikring til forvaring.
- (2) A (tidligere AA), født 00.00.1962, ble ved Gulating lagmannsretts dom 24. januar 2000 dømt til fengsel i 11 år. I tillegg ble påtalemyndigheten gitt bemyndigelse til å anvende sikringsmidler som nevnt i straffeloven § 39 nr. 1 bokstavene a-f, slik disse bestemmelsene den gang lød. Det dominerende forhold ved straffutmålingen var drap ved kveling av domfeltes fraseparerte ektefelle. Domfeltes anke til Høyesterett ble ikke tillatt fremmet av Høyesteretts kjæremålsutvalg.
- (3) Sikringen var ikke satt i verk da sikringsinstituttet ble avskaffet, og nye regler om strafferettslige reaksjoner trådte i kraft 1. januar 2002. Statsadvokatene i Hordaland reiste ved tiltalebeslutning 16. mai 2003 såkalt konverteringssak ved Bergen tingrett med påstand om idømmelse av forvaring etter straffeloven § 39 c, jf. overgangsreglene nr. 5.
- (4) Bergen tingrett kom til at betingelsen for konvertering var til stede, og avsa 3. februar 2004 dom med slik domsslutning:

”I Gulating lagmannsretts dom av 24.01.00 mot A f. 00.00.62, tidligere AA, gjøres den endring at fengselsstraffen på 11 – elleve – år og sikringsbemyndigelsen på 5 – fem – år utgår. I stedet dømmes A f. 22.10.62 til forvaring, jf. straffeloven § 39 c og lov av 17.01.77 nr 1. del II, overgangsregler pkt. 5, med en tidsramme på 11 – elleve – år og en minstetid på 7 – sju – år og 4 – fire – måneder.

I tidsramme og minstetid gjøres et fradrag for utholdt varetekt på 769 – sjuhundreogseksstini – dager. Ved overgang til forvaring på grunnlag av denne dommen

skal det også gjøres fradrag for den tid som allerede er sonet i medhold av Gulating lagmannsretts dom av 24.01.00.”

- (5) Jeg bemerker at henvisningen skal være til lov 17. januar 1997 nr. 11.
- (6) Domfelte anket tingrettens dom til Gulating lagmannsrett. Det ble bestridt at vilkårene for å idømme forvaring etter straffeloven § 39 c nr. 1 er til stede og anført at grunnvilkåret for sikring – mangelfullt utviklede sjelsevner – ikke er oppfylt fordi symptomer på personlighetsforstyrrelsen ikke hadde vist seg i ung alder.
- (7) Lagmannsretten forkastet anken i kjennelse avsagt 15. juni 2004. Avgjørelsen ble avsagt under dissens, idet lagmannsrettens mindretall – fagdommerne – mente at domfelte ikke har mangelfullt utviklede sjelsevner.
- (8) A har anket lagmannsrettens kjennelse til Høyesterett. Anken gjelder lovanvendelsen.
- (9) Justitiarius oppnevnte 1. oktober 2004 som sakkyndige for Høyesterett lege, spesialist i psykiatri Pål Abrahamsen og psykologspesialist Pål Grøndahl, som begge var oppnevnt som sakkyndige for tingretten og lagmannsretten ved behandlingen av konverteringssaken, samt leder for Den rettsmedisinske kommisjons psykiatrisk gruppe, overlege Randi Rosenqvist. Alle tre møtte og avga forklaring under ankeforhandlingen. Foranlediget av henvendelser fra riksadvokaten har Abrahamsen gitt en skriftlig uttalelse datert 12. september 2004, og Den rettsmedisinske kommisjon en skriftlig uttalelse datert 27. september 2004. Jeg kommer tilbake til disse uttalelsene.
- (10) Forsvareren har anført at vilkårene for sikring ikke foreligger da det ikke kan legges til grunn at domfelte har mangelfullt utviklede sjelsevner. Den tidligere dommen kan da ikke konverteres til en dom på forvaring. Det er også gjort gjeldende at det ikke foreligger nærliggende fare for at domfelte på ny vil begå forbrytelse som ”krenker andres liv, helse eller frihet eller utsetter disse rettsgodene for fare”. De forholdene han tidligere er domfelt for er ikke av en slik alvorlig karakter at de faller inn under denne beskrivelsen.
- (11) Aktor har under henvisning til de skriftlige uttalelsene fra de sakkyndige som har vært inne i saken og til det som ble uttalt under ankeforhandlingen av to av de sakkyndige for Høyesterett, anført at domfelte fremdeles har mangelfullt utviklede sjelsevner.
- (12) Aktor har videre gjort gjeldende at vilkårene i straffeloven § 39 c nr. 1 for dom på forvaring er oppfylt, og at en tidsbestemt straff her ikke gir tilstrekkelig vern for samfunnet. Selv om domfelte har hatt en positiv utvikling i fengselet og har modnet, er ikke hans personlighet endret. Det foreligger fremdeles en nærliggende, kvalifisert og reell fare for at A skal begå nye voldsforbrytelser dersom han etter løslatelsen etablerer nære forhold til kvinner.
- (13) *Jeg er kommet til at anken må forkastes.*
- (14) Den voldshandling som i sin tid dannet grunnlag for sikringsdommen, og som nå skal bedømmes i forhold til vilkårene i § 39 c nr. 1 om forvaring, var et drap ved kveling av domfelles ektefelle natt til 7. desember 1997 etter et samlivsbrudd i oktober samme år, jf. straffeloven § 233 første ledd. Det fremgår av lagmannsrettens dom i straffesaken at handlingen pågikk så pass lenge at det ”nærmer seg overlegg” og at det ”grenser ... mot alternativet særdeles skjerpene omstendigheter”.

- (15) Etter straffeloven § 39 c nr. 1 må det for at det skal kunne gis dom på forvaring, være begått en alvorlig forbrytelse. Det er ingen tvil om at dette vilkåret er oppfylt. Bestemmelsen krever i tillegg at det skal være ”nærliggende fare” for at domfelte på ny vil begå en slik forbrytelse. Kravet innebærer at det på domstiden må være en kvalifisert og reell fare for tilbakefall. Ved farevurderingen må den begåtte forbrytelsen sammenholdes med domfeltes øvrige atferd og personlige og sosiale funksjonsevne; særlig må det legges vekt på om han tidligere har begått eller forsøkt å begå en forbrytelse som nevnt i § 39 c nr. 1 første punktum, jf. tredje og fjerde punktum.
- (16) A er ved Bergen byretts dom 26. januar 1994 dømt til fengsel i ett år, hvorav fem måneder betinget med prøvetid på to år, for tre overtredelser av straffeloven § 228, som gjaldt én legemsfornærmelse med skadefølge og to legemsfornærmelser, tre overtredelser av § 227 første ledd – trusler –, én overtredelse av straffeloven § 291 – skadeverk –, to overtredelser av § 147 første ledd jf. annet ledd annet straffalternativ – innbrudd –, én overtredelse av § 352 første ledd, som gjaldt skudd med hagle, samt overtredelse av § 391, som gjaldt tilsmussing av gjenstander som tilhørte en tidligere samboer. Volden og truslene var i alle tilfeller rettet mot kvinner som han hadde vært samboer med. Handlingene ble begått i tidsrommet 1990 til 1993, men de fleste av dem i 1993. Også de øvrige straffbare handlingene har tilknytning til hans samboerforhold. Det er klart at disse overtredelsene ikke omfattes av straffeloven § 39 c nr. 1 fjerde punktum, men de vil inngå i helhetsvurderingen etter tredje punktum, som jeg kommer tilbake til.
- (17) Jeg tilføyer at han i 1994 ble frifunnet for en overtredelse av straffeloven § 229 1. straffalternativ, som retten fant måtte subsumeres under § 228 første ledd og som da var foreldet. A hadde lagt sine hender rundt halsen til en psykisk utviklingshemmet gutt og klemte til slik at gutten ikke fikk puste, ble blå i ansiktet og tungen hang ut av munnen hans.
- (18) Etter de tidligere reglene var det et vilkår for sikring at gjerningsmannen hadde begått handlingen i en av de psykiske avvikstilstandene som den tidligere § 39 nevnte, herunder ”mangelfullt utviklede eller varig svekkede sjelsevner”. I Rt. 2003 side 1787 har Høyesterett i avsnitt 26 lagt til grunn at vilkåret om en psykisk avvikstilstand – et vilkår som ikke stilles for dom på forvaring etter § 39 c – må være oppfylt for at sikringen skal kunne konverteres til forvaring, jf. Grunnloven § 97. Jeg legger dette til grunn.
- (19) Forsvareren har anført at det ikke er grunnlag for å anse at domfelte har mangelfullt utviklede sjelsevner selv om dette i sin tid ble lagt til grunn for sikringsdommen. Det er under henvisning til Rt. 2002 side 1052 anført at dette vilkåret krever at personlighetsforstyrrelsen har vist seg i ung alder, og at det ikke er dokumentert symptomer på tidlig skjevutvikling i As tilfelle.
- (20) Så vel byretten som lagmannsretten la i drapssaken til grunn at A måtte anses som en person med mangelfullt utviklede sjelsevner. For byretten var seksjonsoverlege Sigurd K. Asserson og professor, overlege Jofrid Nygaard oppnevnt som sakkyndige. I sin skriftlige erklæring konkluderte de sakkyndige med at det forelå sikre holdepunkter for at ”observanden er en person med **mangelfullt utviklede sjelsevner**”. , og uttaler i den sammenheng:

”Når det gjelder spørsmålet om sjelsevnene så har observanden gjennomført 9 årig skole med så store problemer at han måtte på spesialskole. Hans arbeidskarriere har

vært preget av hyppige skiftninger av arbeid. ”Jeg gikk i skytteltrafikk mellom forskjellige jobber”, sier han selv. I en alder av 22 år møtte han sin første samboer, men forholdet opphørte på grunn av observandens voldelige atferd. Det samme skjedde i forhold til de samboere han hadde deretter. Han har heller ikke greid å etablere seg sosialt. Dette mener de sakkyndige har sin bakgrunn i en alvorlig karakterforstyrrelse. Denne psykiske abnormtilstand faller etter de sakkyndiges syn sammen med det rettspsykiatriske begrep mangelfullt utviklede sjelsevner. ...”

- (21) Den rettsmedisinske kommisjon hadde ikke noe å bemerke til de sakkyndiges skriftlige erklæring.
- (22) Under lagmannsrettens behandling av drapssaken var spesialist i psykiatri Terje Andersen oppnevnt som sakkyndig i tillegg til professor Nygaard. Andersen avga en skriftlig tilleggserklæring, som imidlertid bygget på den tidligere sakkyndigerklæringen og sakens dokumenter da A ikke ville snakke med ham og heller ikke ga fritak for innhenting av opplysninger. Både Nygaard og Andersen møtte under hovedforhandlingen, og han forklarte der at hans iakttagelser under hovedforhandlingen i ankesaken hadde styrket hans skriftlige vurdering og konklusjon, som lyder:

”Observanden har allerede fra barndommen fremvist tilpasningsproblemer. Han ble av den grunn tatt ut av skolen, omplassert til skolen ved X, og satt en klasse ned. Han har i sitt voksne liv vist store tilpasningsproblemer i de samboerforhold hvor han har møtt problemer i form av utagerende atferd med vold og skadeverk til følge, og som i de to første tilfellene førte til domfellelse. Han gir også selv uttrykk for manglende evne til konstruktiv problemløsende atferd i konfliktsituasjoner. Det er derfor grunn til å anta han har en Emosjonelt ustabil personlighetsforstyrrelse (F 60.3 ICD-10), og [i] straffelovens forstand mangelfullt utviklede sjelsevner. Dette er en tilstand som må antas varig. Ut fra hans atferdsmønster i flere situasjoner hvor han har følt seg provosert, har han reagert med til dels betydelig vold og destruktiv atferd, og det er derfor grunn til å anta det for liknende forhold vil foreligge kvalifisert gjentakelsesfare.”

- (23) Da den rettsmedisinske kommisjon ikke hadde hatt tid til å behandle Andersens erklæring, møtte overlege Rosenqvist som vitne i saken. Hun var enig i de sakkyndiges vurderinger.
- (24) I forbindelse med konverteringssaken oppnevnte Bergen tingrett lege, spesialist i psykiatri Pål Abrahamsen og psykologspesialist Pål Grøndahl som sakkyndige. De avga 10. mars 2003 en skriftlig tilleggserklæring. I mandatet ble de sakkyndige blant annet bedt om å vurdere om ”domfelte har en tilstand – i dag – som kan diagnostiseres under det offisielle diagnosesystemet”. De konkluderte på dette punkt med at ”[u]t i fra en totalvurdering vil de sakkyndige være tilbøyelige til å karakterisere hans samlede symptombilde som en **blandet personlighetsforstyrrelse (F61.0)** med trekk fra dyssosial, ustabil og umoden forstyrrelse. Vi er imidlertid innforstått med at det har skjedd en viss modning i løpet av fengselsoppholdet til nå”. Den rettsmedisinske kommisjon hadde ingen bemerkninger til dette.
- (25) I tingrettens premisser heter det at begge de sakkyndige i retten ga uttrykk for at tiltalte i dag må anses å ha mangelfullt utviklede sjelsevner. Jeg bemerker at deres mandat ikke omfattet dette spørsmål.
- (26) Tingretten la til grunn at A måtte anses å ha mangelfullt utviklede sjelsevner, og uttaler i den sammenheng:

”Retten tar utgangspunkt i at ”mangelfullt utviklede sjelsevner” er ikke en medisinsk diagnose, men et rettslig begrep. For at en tilstand skal kunne beskrives med dette begrepet, må symptomer på mangelfull utvikling ha vist seg i ung alder. Det har vært reist spørsmål om dette er tilfellet hos tiltalte, bl.a. under henvisning til at han ikke har begått kriminalitet i ung alder. Retten finner, som de sakkyndige, symptomer på tidlig skjevutvikling i tiltaltes tilpasningsproblemer i skolen som medførte at han ikke fullførte grunnskolen. En utvikling som bekreftes av seinere ustabilitet i arbeid, forhold og voldshandlinger i mer voksen alder. ...”

- (27) Av det jeg her har sitert fremgår at det må ha vært et tema under hovedforhandlingen om det forelå symptomer på tidlig skjevutvikling hos A, og at tingretten la til grunn at så er tilfelle.
- (28) Under hovedforhandlingen i lagmannsretten møtte bare Abrahamsen av de sakkyndige. Det fremgår av mindretallets domsgrunner at han under sin muntlige redegjørelse for retten ga uttrykk for at ”domfelte, etter hans vurdering og med utgangspunkt i de kriterier som oppstilles i Rt 2002 side 1052, ikke har *”mangelfullt utviklede sjelsevner”*. Abrahamsen fremhevet at domfeltes personlighetsforstyrrelse ikke viste seg før etter at han var 17 år og at den heller ikke kommer inn under diagnosen dyssosial personlighetsforstyrrelse – F 60.2. i ICD-10 systemet”.
- (29) Abrahamsen har under ankeforhandlingen i Høyesterett fastholdt dette standpunkt, som han også har bekreftet i brev 12. september 2004 til riksadvokaten.
- (30) Den rettsmedisinske kommisjon har i brev 27. september 2004 til Høyesterett uttalt at Abrahamsens uttalelse ikke kan aksepteres som en rettspsykiatrisk konklusjon. I brevet heter det videre:

”1. Generelt vil en diagnostikk i voksen alder som stort sett bygger på opplysninger fra observanden selv ofte ikke inneholde tilstrekkelige, objektive opplysninger om atferd og problemer i barnealder. Det er ikke et krav ved diagnostikk av personlighetsforstyrrelser at det kan dokumenteres avvik i barneårene. Dersom opplysninger mangler, vil det ikke si at avvik ikke kan ha vært til stede. Vi ser likevel at personlighetsforstyrrelser i voksen alder ofte retrospektivt kan spores tilbake til barnealder, ikke nødvendigvis med tilsvarende symptomer som man utvikler som voksen, men med ulike psykososiale problemer.

Dette vil da også ha konsekvenser for vurderingen av hvorvidt en person med et beskrevet avvik av personligheten/sjelsevnene mest sannsynlig har ”mangelfullt utviklede sjelsevner” eller om tilstanden best kan forstås som en ”varig svekkelse” av en i utgangspunktet normalt utviklet personlighet.

I denne saken har psykiater Abrahamsen selv fått opplysninger fra observanden om problemer i barneårene. På side 13 og 14 i erklæringen datert 10. mars 2003 beskrives hvorledes observanden hadde problemer i forhold til foreldre, hvorledes han ble sendt til (og rømte fra) spesialskole på X barnesykehus i 6. klasse og så avbrøt skolegangen etter 8. klasse. Dette er opplysninger som kan gi en indikasjon på en psykologisk skjevutvikling og understøtter diagnosen personlighetsforstyrrelse gitt i voksen alder.

- 2. Det må foreligge en misforståelse dersom psykiater Abrahamsen mener at kun personer med en diagnostisert dyssosial personlighetsforstyrrelse ble omfattet av begrepet ”mangelfullt utviklede sjelsevner”. Det fremgår av ovennevnte erklæring at de sakkyndige fant at observanden har en blandet**

personlighetsforstyrrelse med dyssosiale, ustabile, schizoide og narsisistiske trekk. Denne diagnostikken hadde ikke kommisjonen bemerkninger til.

Kommisjonen finner da at observanden slik som han er beskrevet har en tilstand som kommer inn under det gamle begrepet ”mangelfullt utviklete sjelsevner”.

- (31) Rosenqvist har under ankeforhandlingen muntlig utdypet dette. Grøndahl har under ankeforhandlingen gitt uttrykk for at det etter hans syn foreligger tilstrekkelig med indikasjoner om symptomer på tidlig skjevutvikling i opplysningene om domfeltes tilpasningsproblemer i skolen, hans ustabilitet i arbeid og forhold til kvinner til å si at han har ”mangelfullt utviklete sjelsevner”.
- (32) Jeg bemerker at det ikke er uenighet om at domfelte har en blandet personlighetsforstyrrelse med dyssosiale, ustabile, schizoide og narsisistiske trekk. På samme måte som de sakkyndige Grøndahl og Rosenqvist mener jeg det må legges til grunn at tiltalte har mangelfullt utviklete sjelsevner. Jeg bemerker at jeg ikke oppfatter avgjørelsen i Rt. 2002 side 1052 slik at man har villet innsnevre den etablerte forståelsen av dette begrepet. Uansett foreligger det her en så markant skjevutvikling som kan spores tilbake til ungdomsårene, at ”mangelfullt utviklete sjelsevner” foreligger.
- (33) Jeg går så over til å drøfte om vilkårene for forvaring foreligger. Som jeg allerede har konstatert, er vilkåret i straffeloven § 39 c nr. 1 første punktum oppfylt, mens ikke noen av de overtredelser han ble domfelt for i 1994 er av den art som første punktum gjelder. Jeg går derfor over til å foreta en helhetsvurdering av om det foreligger en nærliggende og reell gjentakelsesfare etter tredje punktum. I forarbeidene til straffeloven § 39 c er det presisert at det må ”kreves en kvalifisert grad av risiko for tilbakefall, og faren må på domstidspunktet vurderes som reell”, jf. NOU 1990: 5 side 86 annen spalte og Ot.prp. nr. 87 (1993–94) side 108 første spalte.
- (34) Forsvareren har anført at det ikke foreligger fare for gjentakelse, og har vist til at domfelte under fengselsoppholdet har hatt en positiv utvikling, hvor han har deltatt i et voldsprogram som gjør ham bedre rustet mot gjentakelser.
- (35) Dommen fra 1994 inngår som nevnt i den helhetsvurdering som skal foretas etter tredje punktum, og jeg viser til at byretten i dommen blant annet uttalte:
- ”Tiltalte har forklart at han har et klart kommunikasjonsproblem særlig når han er trett, sliten og føler at verden går ham i mot. Bebreides han i slike situasjoner for f. eks. å være for lite hjemme, gjøre for lite i huset, for å ha for dårlig økonomi m.v. låser det seg for ham og han får ikke snakket ut om problemene og føler at han ikke blir forstått. Han får selvdestruktive tanker og iverksetter delvis disse slik det også vil fremgå nedenfor. Når han senere gjerne vil diskutere situasjonen og får en avklaring, opplever han å bli avvist, og også dette går kraftig inn på ham. Han erkjenner at han i slike situasjoner kan handle temmelig irrasjonelt.”**
- (36) Så vel tingretten som lagmannsretten kom i konverteringssaken til at det foreligger en nærliggende og reell fare for at domfelte vil involvere seg i forhold til nye kvinner dersom han løslates, og at det da foreligger risiko for at han igjen vil begå alvorlig kriminalitet overfor dem. De sakkyndige Abrahamsen og Grøndahl redegjør i sin erklæring for den risikovurdering av domfelte som de har foretatt i henhold til HCR-20. De kom til at han ”faller inn om lag i det moderate området”, og uttaler:

”Klinisk sett har han en sårbarhet for emosjonell ustabilitet i form av krenkbarhet og sjalusi. Som (fremtidige) risikofaktorer ser vi at observanden kan bli eksponert for på ny å komme i tette relasjoner med eventuelle kjærester. Den konflikt observanden har kommet opp i ved tette relasjoner med dimensjonen nærhet - tilbaketrekning og påfølgende krenkbarhet som synes å være et tema han nok bør bearbeide i tiden fremover for å redusere fare for straffbare handlinger.”

- (37) Den rettsmedisinske kommisjon hadde ikke bemerkninger til at de sakkyndige ikke fant å kunne gi en prognose for observandens atferd og sosiale og personlige funksjonsevne etter en løslatelse som ligger langt frem i tid.

- (38) Min konklusjon er at det her foreligger en nærliggende og reell gjentakelsesfare. Tingretten har begrunnet dette slik:

”...Det vesentlige for retten er at forholdene han ble funnet skyldig i ved dommen av 1994, var av en karakter som svært direkte peker fram mot drapet som ble begått i desember 1997. Handlingene overfor de tidligere samboerne som er beskrevet i dommen av 1994, gir et bilde av tiltalte som en person som ikke klarer å håndtere motsetninger som oppstår i nære relasjoner og da særlig ikke det at forholdet opphører, men tyr til vold, trusler og skadeverk som preges av liten selvkontroll. ...

Sett i sammenheng med det som er nevnt her, gir omstendighetene ved drapet i desember 1997 grunn til å konstatere nærliggende fare for gjentakelse av alvorlige voldsforbrytelser. Drapet skjedde etter samlivsbrudd i oktober 1997. I lagmannsrettens dom heter det at ”handlingen var en kulminasjon av lang tids trusler og sjikanering av sin tidligere ektefelle, og den delen liknet forholdet han ble straffedømt for i 1994 overfor to tidligere samboere”. Det framgår og av dommen at drapshandlingen foregikk så pass lenge at det nærmet seg overlegg.”

- (39) Jeg deler denne vurderingen. Domfelte har fra han var 22 år tydd til vold når det har oppstått vanskelige situasjoner i forhold til kjærester. Også etter dommen i 1994 var det i tilsynstiden slike brudd på vilkårene at Kriminalomsorgen i frihet en rekke ganger forgieves ba politiet om at domfelte måtte pågripes. Det synes i hovedsak å ha dreiet seg om samme type plagsomme opptreden som han utsatte sin drepte ektefelle for. Forsvareren har som nevnt vist til at domfelte har gjennomført et omfattende voldsprogram for å lære seg å håndtere konflikter. Jeg er enig i at dette har vært nyttig for domfelte, men understreker at han hele tiden har vært under skjermede forhold i fengselet med begrenset kontakt med det annet kjønn, og at disse forholdene er svært forskjellige fra det som vil være tilfellet utenfor fengselet, der han vil møte kvinner som han vil kunne komme i nær kontakt med.
- (40) I tillegg til at de spesielle vilkårene i § 39 c nr. 1 må være oppfylt, krever dom på forvaring at ”en tidsbestemt straff ikke anses tilstrekkelig til å verne samfunnet”. Etter mitt syn gjør samfunnsvernet det her nødvendig å anvende forvaring. Fengselsstraffen på 11 år vil etter min vurdering ikke gi et tilstrekkelig samfunnsvern. De handlinger som domfelte har begått sett i sammenheng med hans personlighetsforstyrrelse indikerer en gjentakelsesfare som vil vedvare ut over full soningstid.
- (41) Anken må etter dette forkastes. Aktor har reist spørsmål om tingrettens domskonklusjon er hensiktsmessig utformet i en konverteringssak hvor en ikke ubetydelig del av fengselsstraffen allerede er sonet. Det kan i et slikt tilfelle etter aktors syn være mer hensiktsmessig å fastsette en tidsramme som tilsvarer den resterende del av fengselsstraffen uten å fastsette en minstestraft. Aktor har påstått at tidsrammen settes til fire år, som tilsvarer noe mindre enn den gjenstående delen av fengselsstraffen på 11 år.

Jeg er enig i dette, og har utformet en ny domskonklusjon. For så vidt gjelder spørsmålet om det skal fastsettes minstetid bemerker jeg at domfelte i april 2005 har sonet to tredjedeler av fengselsstraffen. Minstetid bør derfor ikke fastsettes. Tidsrammen for forvaringen regnes fra dommen blir rettskraftig, det vil i dette tilfellet si fra avsigelsen av Høyesteretts dom.

(42) Jeg stemmer for denne

D O M :

A, født 00.00.1962, som ved Gulating lagmannsretts rettskraftige dom 24. januar 2000 ble idømt en straff av fengsel i 11 – elleve – år og sikring i medhold av straffeloven § 39 nr. 1 bokstav a-f i inntil 5 – fem – år, dømmes til forvaring, jf. straffeloven § 39 c nr. 1 med en tidsramme på 4 – fire – år, jf. overgangsreglene i lov 17. januar 1997 nr. 11, Del II nr. 5. Tidsrammen regnes fra avsigelsen av denne dom.

(43) Dommer **Gussgard:** Jeg er i det vesentlige og i resultatet enig med førstvoterende.

(44) Dommer **Matningsdal:** Likeså.

(45) Dommer **Støle:** Likeså.

(46) Justitiarius **Schei:** Likeså.

(47) Etter stemmegivningen avsa Høyesterett denne

D O M :

A, født 00.00.1962, som ved Gulating lagmannsretts rettskraftige dom 24. januar 2000 ble idømt en straff av fengsel i 11 – elleve – år og sikring i medhold av straffeloven § 39 nr. 1 bokstav a-f i inntil 5 – fem – år, dømmes til forvaring, jf. straffeloven § 39 c nr. 1 med en tidsramme på 4 – fire – år, jf. overgangsreglene i lov 17. januar 1997 nr. 11, Del II nr. 5. Tidsrammen regnes fra avsigelsen av denne dom.